

buzgóságát, melylyel mai tanácskozásainkon részt vettek. A mai közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére pedig Csipkay János és Ghyczy Emil tagtársainkat kérem fel és ezzel egyesületünk ez évi rendes közgyűlését bezárom. (Élénk éljenzés.)

K. m. f.

Hitelesítésül:

Csipkay János.

Bedő Albert, alelnök.

Ghyczy Emil, választm. tag.

Horváth Sándor, titkár.

Lapszemle.

A bükkfa alkalmazása építkezéseknél. Általában ismeretes és elfogadott azon nézet, hogy a bükkfa csekély tartósságánál fogva építkezési célokra nem igen alkalmas, s a többi erdei fanemeink között mint épületi fa nem igen is szerepel. Az erdész ez ideig tehetetlenül volt kénytelen látni, mint döntetnek halomra a gondjára bízott bükkerdők hengeres törzsei, mint apróztatnak föl tűzifa-hasábokká, s hogy csak itt-ott és csekély részben vétetik ki a hajlitott butorra, katonai puskaagyra, lapátra, kerékagyra és talpra, kerékfogakra, szita- és rosta-kávéra, petroleum-hordóra alkalmas műfaanyag. Pedig ha tekintetbe vesszük ezen fanem óriási elterjedtségét, ha vizsgáljuk tulajdonságait, ezek között kitűnő hasíthatóságát, eléggé nagy tömörségét és szilárdságát, önként felmerül előttünk a kérdés, hogy a rendelkezésre álló nagy mennyiségű s kitűnő minőségű bükkfa-anyagot ezentul is tulnyomó részében tűzifa gyanánt hozzuk-e piacra, avagy nem volna-e indokolt és lehetséges módokat keresni e fanemünk előnyösebb értékesítésére, pl. azzal, hogy részére az építkezéseknél nagyobb szerepet nyujtanánk?

Ez a kérdés, habár lassan, de úgy látszik idővel teljes megoldást nyer. Az „Oest. Forst-Ztg.“ egyik utóbbi száma ugyanezen kérdéssel foglalkozva, több kísérlet eredményeit közli, melyek a bükkfának egynémely építkezésnél történt használhatóságáról adnak számot. Eme kísérletek szerint a bükkfa hidakra, padlóknak

igen alkalmasnak bizonyult, főként oly hidaknál, melyek túl nagy forgalom miatt erős koptatásnak vannak kitéve. A hidnak azonban lehetőleg vízszintesnek kell lennie, hogy a padlók elkerülhetlen sikamlóssága veszélyeket s közlekedési akadályokat ne okozzanak. Kevésbé járt hidakon, ha ezek kisebb emelkedéssel bírnak, a bükkfapadlók épp úgy beválnak, mint a más fanemből készültek, csak arra kell igen ügyelni, hogy a fa az építkezésre való felhasználás előtt czélszerűen kezeltessék, továbbá hogy a lerakott padlók minden oldalról levegővel érintkeznek s a padlók szélessége, vastagsága és hossza olyan legyen és a padlók megerősítése úgy történjék, hogy a bükknek megvetemedésre és repedezésre való hajlandósága ellensúlyoztassék, illetve akadályoztassék.

Szobapadozatokra a bükk szintén jónak bizonyult; ily czélra keménységénél és tömörségénél fogva alkalmas, mely tulajdonságai a folytonos koptatással szemben érvényesülnek; vetemedési és repedezési hajlandóságát aként ellensúlyozzák, hogy apró, keskeny padlók, sőt rudacskák alakjában veszik alkalmazásba, s másfelől fődött, száraz helyen az időjárás befolyása ellen is védve van. Szükséges azonban, hogy a felhasználás előtt czélszerűen kezeltessék, azontul pedig gondozás alatt legyen.

Ezelőtt 6 évvel pedig egy építkezésnél a bükkfának ajtó- és ablakkészítésre való alkalmasságát próbálták ki. A fa gyalulása és összeillesztése jobban sikerült, mint más fanemnél. A kísérletképen készített egy db 4 szárnyu ablakot és egy ajtót, melyeknek minden farészét bükkből állították elő, a többi, más fanemből készült ajtókkal és ablakokkal együtt az építés befejeztekor háromszoros olajfestéssel vonták be. A különböző fanemből készített ajtók és ablakok között évek múltán sem lehetett semmi különbséget felfedezni; a bükkfából készülteknél sem vetemedés, sem repedezés, sem pedig az idő viszontagságai által előidézhető hibák nem mutatkoztak.

E példák mindenesetre megérdemlik, hogy figyelmet szenteljünk a kísérletek eredményeinek mérlegelésére, s semmi esetre sem lenne elhibázott dolog ezen irányban minél több kísérletet tenni, az elért eredményeket ismertetni, annál is inkább, mert a bükkfának tehnikai tulajdonságai, amint azokat néhány kísérletből újabb időkben jobban megismerni kezdjük, arra engednek következtetni,

hogy ezen fanemek építkezéseknél nagyobb teret, szerepet hódítani nemcsak lehetne, de igen érdemes is volna. (Közli: *Jankó Sándor.*)

Mikor döntsük a fát? Valahányszor a fa döntési idejének kérdése kerül szóba, még mindig különböző nézetekkel találkozunk s ezek szerint a gyakorlat is más és más. Tapasztalat szerint a döntés ideje annak következtében, hogy a fa az egyes évszakokban különféleképen végzi életét s így a nedvtartalom, az új faképző anyag lerakódása, a sejtek megfásodása stb. különböző befolyással van a fa tartósságára, szilárdságára és tömötségre.

Érdekes példát közölt újabban is a „Cont. Holz-Zeitung“ arra nézve, hogy a fa tartóssága a téli hónapokban való döntés mellett még hónapok szerint is mily különbségeket mutat fel. Az adatok a szóban lévő kérdés megvilágítása céljából 30 évvel ezelőtt tett kísérleteknek eredményei. Kiválasztottak ugyanis 4 db egyenlő koru, egyaránt egészséges és egyenlő körülmények között ugyanazon talajon nőtt fenyőt s az egyiket december, a másikat január, a harmadikat február és a negyediket március hónap végén döntvén, mind a négy törzset egyenlő módon szétdarabolták, belőlük egyenlő méretű gerendákat faragtak s ezeket lehetőleg egyenlő körülmények között kiszáritották.

A hajlítási szilárdság meghatározására a gerendákat végükön egyenlő módon alátámasztották, közepükön pedig megterhelték; az ellenállás következőkép nyilvánult: a december végén döntött fa ellenállási képességét 100-nak véve fel, a januárié 88, februárié 80, a márcziusi 62 volt.

A tartósság meghatározására a döntött törzsekből czölöpöket készítettek s ezeket egyenlő körülmények között ugyanazon talajba elásták. A kísérlet ez esetben is feltűnő különbségeket eredményezett; mert amíg a december végén döntött törzsből készült czölöp 16 év mulva is teljesen épnek találtatott, addig a többi 3—4 év mulva csekély erő kifejtéssel szét lehetett törni.

Hasonló kísérleteket teljesítettek a tölgygyel is, s az eredmény ez esetben is az volt, hogy a december végén döntött tölgy szilárdság, tartósság, tömötség tekintetében messze tulszárnyalja a vele egyébként teljesen megegyező, de a tél végén, márciusban döntött fákat. E kísérletek alapján december lenne a legalkalmasabb döntési hónap.

(Közli: *Jankó Sándor.*)